

BÁO CÁO
Tình hình hoạt động hội nhập kinh tế quốc tế
tỉnh Gia Lai năm 2020

Kính gửi: Ban chỉ đạo liên ngành Hội nhập quốc tế về kinh tế
(Bộ Công Thương)

Sở Công Thương tỉnh Gia Lai báo cáo tình hình hoạt động hội nhập kinh tế quốc tế tỉnh năm 2020 như sau:

I. Tình hình chung:

Trong năm 2020, điểm sáng của thành tựu hội nhập kinh tế quốc tế được thể hiện qua việc Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và EU (gọi tắt là Hiệp định EVFTA) hoàn thành và có hiệu lực vào tháng 8/2020. Bên cạnh đó, Việt Nam với vai trò Chủ tịch ASEAN 2020 đã đóng góp quan trọng trong việc thúc đẩy Hiệp định đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP) chính thức được ký kết bởi các nhà lãnh đạo ASEAN và 5 đối tác gồm Úc, Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc và New Zealand tháng 11/2020. Đây là kết quả của những nỗ lực sau nhiều năm đàm phán, mở ra giai đoạn hợp tác kinh tế thương mại mới đầy hứa hẹn.

Tuy nhiên, trong bối cảnh tình hình kinh tế chính trị thế giới có những diễn biến phức tạp, đặc biệt đại dịch Covid-19 bùng phát gây ảnh hưởng nặng nề cho kinh tế toàn cầu từ đầu năm. Tuy vậy, Chính phủ, các Bộ, Ngành đã tiếp tục triển khai hiệu quả công tác hội nhập kinh tế quốc tế, đạt nhiều kết quả quan trọng.

Với địa phương, song song với việc thực hiện các biện pháp phòng chống dịch covid, UBND tỉnh đã tập trung chỉ đạo tổ chức thực hiện có hiệu quả các giải pháp phát triển kinh tế xã hội, đẩy mạnh sản xuất kinh doanh, giải ngân vốn đầu tư công, thúc đẩy xuất khẩu, giải quyết việc làm, bảo đảm an sinh xã hội. Trong đó công tác hội nhập kinh tế quốc tế (viết tắt là HNKTQT) của tỉnh đã đạt được những kết quả nhất định góp phần không nhỏ vào quá trình thúc đẩy phát triển kinh tế xã hội của tỉnh nhất là trong thời điểm hiện nay, đất nước ta đang hội nhập sâu rộng với kinh tế thế giới.

II. Kết quả hoạt động hội nhập kinh tế quốc tế trên một số lĩnh vực cụ thể:

1. Công tác tuyên truyền:

Năm 2020, Cấp ủy, chính quyền các cấp trên địa bàn tỉnh đã không ngừng đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến về nội dung tiến trình HNKTQT của Việt Nam cho cán bộ, công chức, viên chức, các doanh nghiệp, người lao động và nhân dân trên địa bàn tỉnh, thông qua nhiều hình thức như: các bản tin trên sóng phát thanh, truyền hình; các tài liệu hội nghị; ấn phẩm tuyên truyền, tờ rơi;

hội nghị tập huấn phổ biến kiến thức về HNKTQT...Thông tin kịp thời về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, các cam kết của Việt Nam khi gia nhập Tổ chức thương mại thế giới.

Bên cạnh đó, trong quá trình thực hiện chức năng, nhiệm vụ thủ trưởng các cơ quan, đơn vị đã chỉ đạo sát sao việc nghiên cứu nội dung hội nhập quốc tế gắn với nội dung quản lý nhà nước của ngành, đơn vị mình để cán bộ, công chức, viên chức có sự nghiên cứu sâu rộng đảm bảo quá trình thực hiện nhiệm vụ phải hiểu rõ và phù hợp với các nội dung cam kết khi Việt Nam gia nhập WTO, các Hiệp định thương mại tự do (viết tắt là FTA) đã và đang ký kết. Đặc biệt là các FTA thế hệ mới như Hiệp định CPTPP, Hiệp định EVFTA. Qua đó, nâng cao nhận thức cho doanh nghiệp và cộng đồng về hội nhập quốc tế, hỗ trợ doanh nghiệp tận dụng cơ hội mở rộng thị trường tại các nước đối tác của các FTA và khai thác các lợi ích do các Hiệp định thương mại tự do mang lại.

2. Công tác đối ngoại và hợp tác quốc tế:

Tăng cường phối hợp với các cơ quan Bộ Ngoại giao, các Cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài mời gọi doanh nghiệp tham gia các hoạt động xúc tiến đầu tư, các hội chợ, triển lãm hàng hóa ở nước ngoài kết hợp các sự kiện ngoại giao của Việt Nam như các chương trình thăm, làm việc tại Nhật Bản trong quý I năm 2020 như triển lãm quốc tế lần thứ 13 về Nông nghiệp và Thực phẩm 2020, triển lãm năng lượng gió quốc tế, Ngày gỗ thế giới 2020...

Tích cực cung cấp thông tin quảng bá, giới thiệu tiềm năng của tỉnh, tình hình hợp tác thương mại giữa doanh nghiệp tỉnh với đối tác nước ngoài cho Trưởng các cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài. Xây dựng chương trình giao lưu hợp tác giữa thành phố Pleiku và thành phố Gyeongsan, Hàn quốc. Tổ chức Hội chợ nông nghiệp và thực phẩm Việt Nam - Hàn Quốc tỉnh Gia Lai năm 2020. Phối hợp thúc đẩy các Biên bản ghi nhớ, chương trình hợp tác đã thống nhất giữa tỉnh và các tổ chức, địa phương Hàn Quốc, Nhật Bản.

Cho phép một số lãnh đạo doanh nghiệp được sử dụng thẻ đi lại của doanh nhân APEC đi lại giữa các nền kinh tế là thành viên APEC, thúc đẩy hoạt động xúc tiến đầu tư, giao lưu thương mại và phát triển hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp.

3. Hoạt động xuất khẩu:

Năm 2020 ảnh hưởng của dịch bệnh Covid 19 đã tác động lớn đến tình hình sản xuất, kinh doanh và hoạt động xuất, nhập khẩu của các doanh nghiệp trong tỉnh. Hoạt động xuất khẩu nhiều khó khăn do việc tăng cường kiểm soát dịch COVID-19 nên hoạt động giao thương bị chậm lại, nhu cầu mua sắm hàng hóa không quá thiết yếu của thị trường nước ngoài suy giảm.

Tuy nhiên, thị trường Việt Nam tương đối ổn định do kiểm soát tốt dịch covid. Đặc biệt, việc Hiệp định EVFTA có hiệu lực vào tháng 8/2020 mở ra nhiều cơ hội cho các doanh nghiệp xuất khẩu hàng nông, lâm sản của tỉnh. Đây là điều kiện thuận lợi để các doanh nghiệp của tỉnh đẩy mạnh xuất khẩu các mặt hàng nông sản, thực phẩm, trái cây...Tổng kim ngạch xuất khẩu ước năm 2020 đạt 580 triệu USD, tăng 16% so với cùng kỳ năm 2019. Các mặt hàng xuất khẩu chủ lực hầu hết tăng về lượng, cà phê tăng hơn 10%, cao su tăng hơn 70% so cùng kỳ.

Ước thực hiện các mặt hàng chủ yếu:

Cà phê: 200.000 tấn/ 298 triệu USD tăng 11,73% về lượng, tăng 2,4% về giá trị. Cao su: 6.500 tấn/9,4 triệu USD, tăng 75,6 % về lượng, tăng 70,9% về giá trị. Sản phẩm gỗ : 7,5 triệu USD tăng 7,14% so cùng kỳ. Hàng khác đạt 263,3 triệu USD tăng 34,6% so cùng kỳ.

Hiện trên địa bàn tỉnh có gần 40 doanh nghiệp tham gia xuất khẩu. Doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài (01 doanh nghiệp) có kim ngạch xuất khẩu chiếm tỷ trọng cao, khoảng 20-30% trong tổng kim ngạch xuất khẩu toàn tỉnh. Số lượng các doanh nghiệp xuất khẩu nông sản chiếm trên 40%, hầu hết đều có cơ sở chế biến quy mô công nghiệp đang hoạt động, hệ thống kho chứa cũng đã được đầu tư nâng cấp mở rộng hàng năm. Bước đầu các doanh nghiệp đã đầu tư đổi mới công nghệ, chú trọng áp dụng tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật tiên tiến trong sản xuất, chế biến, tuy vậy vẫn còn nhiều hạn chế.

Mặt hàng xuất khẩu chủ lực của tỉnh là hàng nông sản với một số mặt hàng như: cà phê, cao su, sản lát, tiêu, sản phẩm gỗ..., các sản phẩm này đã có mặt trên thị trường của gần 50 quốc gia. Đặc biệt một số ngành hàng đã đáp ứng được yêu cầu chất lượng đối với thị trường khó tính như: Mỹ, EU, Nhật Bản... điển hình là cà phê với kim ngạch xuất khẩu trung bình từ 200-300 triệu USD/năm.

4. Lĩnh vực thu hút đầu tư:

- Về đầu tư nước ngoài: Trên địa bàn tỉnh hiện có 04 doanh nghiệp FDI với 05 dự án đang hoạt động sản xuất kinh doanh trong các lĩnh vực chế biến xuất khẩu cà phê, nông sản, khai thác đá với tổng vốn đầu tư đăng ký hơn 9 triệu USD. Đến nay các dự án đã thực hiện xong và đã đi vào hoạt động sản xuất kinh doanh ổn định.

- Đầu tư ra nước ngoài: Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã cấp 14 giấy chứng nhận đầu tư ra nước ngoài cho các doanh nghiệp Việt Nam đứng chân trên địa bàn tỉnh đầu tư sang Campuchia với tổng vốn đầu tư đăng ký hơn 760 triệu USD; chủ yếu trồng, chế biến cao su, cọ dầu và xây dựng nhà máy chế biến. Và cấp 8 giấy chứng nhận đầu tư ra nước ngoài sang Lào với tổng vốn đăng ký hơn 300 triệu USD chủ yếu trồng, chế biến cao su, trồng cây ăn quả...

5. Về phát triển du lịch:

Năm 2020, hoạt động kinh doanh du lịch của tỉnh bị ảnh hưởng do diễn biến phức tạp của dịch Covid-19. Do đó các hoạt động xúc tiến, quảng bá du lịch tập trung đẩy mạnh hoạt động liên kết với các địa phương triển khai chương trình xúc tiến kích cầu du lịch nội địa.

Tổng lượt khách tham quan, du lịch đến Gia Lai năm 2020 ước đạt 675.000 lượt, đạt 69,59% kế hoạch, bằng 79,88% so với năm 2019. Trong đó khách nội địa 671.600 lượt, đạt 70% kế hoạch, bằng 88,92% so với năm 2019; khách quốc tế đạt 3.400 lượt, đạt 20,00% kế hoạch, bằng 22,67% so với năm 2019. Tổng thu du lịch ước đạt 340 tỷ đồng, đạt 56,67% kế hoạch, bằng 66,67% so với năm 2019.

6. Hoạt động khoa học công nghệ:

Tiếp tục đẩy mạnh triển khai các hoạt động hỗ trợ xây dựng bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ để bảo vệ quyền sở hữu công nghiệp hợp pháp của người dân và

doanh nghiệp. Từ đó, tạo điều kiện cho các sản phẩm, dịch vụ của doanh nghiệp tiếp cận được các thị trường quốc tế và phù hợp với quy định về sở trí tuệ của thế giới.

Đã tổ chức tư vấn và hướng dẫn hơn 150 tổ chức, cá nhân về đăng ký bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp cho các sản phẩm, dịch vụ. Phối hợp với Bộ Khoa học và Công nghệ tổ chức Hội nghị “Đồng hành cùng các nhà sáng chế Gia Lai”. Hỗ trợ xây dựng hồ sơ bảo hộ độc quyền sáng chế/giải pháp hữu ích cho 03 sáng chế có tính khả thi và tính thương mại cao. Phối hợp tổ chức Hội thảo khoa học “Sở hữu trí tuệ - Công cụ đắc lực thúc đẩy đổi mới công nghệ ở doanh nghiệp” cho 75 đại biểu.

Lập hồ sơ bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp cho các sản đặc sản địa phương như: Nhãn hiệu chứng nhận Phở khô Gia Lai, Khoai lang Lệ Cần-Đak Đoa, Rau An Sơn-Đak Pơ; chỉ dẫn địa lý Gạo Ba Chẽm Mang Yang, Cà phê Gia Lai, Chanh dây Gia Lai. Hỗ trợ doanh nghiệp tiếp cận và triển khai dự án đổi mới công nghệ thuộc chương trình đổi mới công nghệ quốc gia của Công ty phát triển khoa học quốc tế Trường Sinh.

Triển khai xây dựng “Hệ thống thông tin truy xuất nguồn gốc các sản phẩm hàng hoá chủ lực của tỉnh Gia Lai”. Đẩy mạnh hoạt động của Điểm thông báo và Hỏi đáp về hàng rào kỹ thuật trong thương mại (TBT) và hệ thống quản lý thông tin tiêu chuẩn, quy chuẩn, chất lượng sản phẩm hàng hoá. Hướng dẫn các tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh công bố tiêu chuẩn áp dụng đối với sản phẩm, hàng hoá; cung cấp tài liệu, văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến lĩnh vực tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng,...

7. Công tác tư pháp:

Nâng cao chất lượng công tác thẩm định xây dựng văn bản quy phạm pháp luật (QPPL); tăng cường công tác rà soát văn bản QPPL do UBND tỉnh ban hành; sửa đổi các quy định chồng chéo, bãi bỏ các nội dung không phù hợp với các cam kết quốc tế, tạo hành lang pháp lý thuận lợi thu hút đầu tư vào tỉnh, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương.

Năm 2020 Sở Tư pháp thực hiện thẩm định 01 lượt đề nghị xây dựng VBQPPL đối với đề nghị xây dựng Nghị quyết của HĐND tỉnh, 44 lượt dự thảo VBQPPL; 139 lượt góp ý dự thảo văn bản; tự kiểm tra đối với 22 Quyết định của UBND tỉnh. Chủ trì, phối hợp với các Sở, ban, ngành, UBND các huyện, thị xã, thành phố và Đài Phát thanh - Truyền hình Gia Lai xây dựng chuyên mục “Hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp” phát trên Đài phát thanh - Truyền hình Gia Lai định kỳ 01 số/tháng.

Thực hiện công tác phổ biến pháp luật (PBGDPL), tổ chức biên soạn 178.270 tài liệu pháp luật các loại cấp phát về cơ sở; tổ chức được 11 lớp bồi dưỡng kiến thức pháp luật cho 1.121 người là tuyên truyền viên pháp luật, hòa giải viên ở cơ sở; người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số và người làm công tác PBGDPL ở cơ sở năm 2020.

8. Công tác quốc phòng an ninh:

Triển khai Kế hoạch bảo đảm an ninh, trật tự góp phần thực hiện có hiệu quả Hiệp định EVFTA; triển khai Kế hoạch thực hiện Đề án “Ảnh hưởng của tranh chấp thương mại Mỹ-Trung đến thu hút đầu tư nước ngoài vào Việt Nam.

Ban hành Kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 03/CT-TTg, ngày 25/7/2018 của Thủ tướng Chính phủ về “*Đảm bảo an ninh Khu công nghiệp, Khu kinh tế và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài*”. Triển khai các kế hoạch đấu tranh, trấn áp tội phạm kinh tế có yếu tố nước ngoài; xác minh, trao đổi thông tin với các Sở, ngành về việc xem xét cho phép doanh nghiệp có yếu tố nước ngoài tổ chức hội thảo, khảo sát đầu tư tại tỉnh, tăng cường công tác đảm bảo an ninh trật tự các dự án. Chủ động tổ chức nắm tình hình trên các lĩnh vực kinh tế, đặc biệt là xử lý nợ xấu, kiểm soát nợ công; sắp xếp, cổ phần hóa các doanh nghiệp nhà nước; tình hình triển khai các dự án phát triển kinh tế tại địa phương...

Tổ chức tuyên truyền, phổ biến các quan điểm, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về hội nhập quốc tế; những thuận lợi khó khăn thách thức đối với an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội trong quá trình hội nhập. Tăng cường quan hệ đối ngoại, hợp tác với chính quyền, với công an các tỉnh của Campuchia giáp biên giới tỉnh theo đúng đường lối, chủ trương của Đảng, Nhà nước.

III. Phương hướng hoạt động năm 2021:

1. Tập trung chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện tốt nhiệm vụ của Ban hội nhập kinh tế quốc tế của tỉnh, phát huy và nâng cao vai trò của các thành viên trong từng lĩnh vực được phân công phụ trách.

2. Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền phổ biến kiến thức về Hội Nhập kinh tế quốc tế cho toàn bộ cán bộ, công chức, viên chức, các doanh nghiệp, người lao động của các cơ quan đơn vị và toàn thể nhân dân trên địa bàn tỉnh, thông qua nhiều hình thức như: Các bản tin trên sóng phát thanh, truyền hình, các ấn phẩm tuyên truyền, tờ rơi, các hội nghị tập huấn phổ biến kiến thức về HNKTQT.

Đối với các FTA thế hệ mới như Hiệp định CPTPP, Hiệp định EVFTA...tập trung tuyên truyền các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, các biện pháp bảo hộ mậu dịch, hàng rào kỹ thuật của các nước nhập khẩu đối với hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam đặc biệt là các mặt hàng xuất khẩu chủ lực của tỉnh. Phổ biến các cam kết trong từng lĩnh vực hàng hóa cụ thể để các doanh nghiệp nắm vững quy định về sản phẩm của mình tại thị trường các nước đối tác tham gia Hiệp định.

3. Triển khai một số công việc cụ thể:

Triển khai có hiệu quả Quyết định số 26/2016/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc Quy định về một số chính sách hỗ trợ đầu tư áp dụng tại địa bàn tỉnh Gia Lai nhằm tăng cường thu hút vốn đầu tư trong và ngoài nước.

Đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhà nước. Rà soát, đánh giá khả năng cạnh tranh các sản phẩm xuất khẩu chủ lực của tỉnh để có biện pháp hỗ trợ thiết thực nhằm nâng cao hiệu quả và tăng cường khả năng cạnh tranh dựa trên cơ sở tranh thủ những tiến bộ mới của khoa học – kỹ thuật và công nghệ.

Thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về môi trường, đẩy mạnh phát triển du lịch, công tác tư pháp, thúc đẩy khoa học công nghệ phát triển, nâng cao

hiệu quả công tác đào tạo nghề để phát triển nguồn nhân lực có chất lượng phù hợp với yêu cầu hội nhập.

Thúc đẩy hoạt động xuất khẩu, triển khai tốt công tác xúc tiến thương mại, tích cực khai thác thị trường mới, giảm dần sự phụ thuộc vào các thị trường truyền thống, nâng cao chất lượng, mẫu mã hàng hoá, tăng cường đầu tư chế biến sâu, hạn chế sản xuất và xuất khẩu các sản phẩm thô nhằm tăng giá trị xuất khẩu trên một đơn vị sản phẩm và để tiếp cận gần hơn với các thị trường lớn.

4. Tiếp tục triển khai công tác giữ gìn an ninh, trật tự trong hoạt động thương mại biên giới giữa Việt Nam và Campuchia. Đấu tranh xử lý các hành vi lợi dụng hoạt động thương mại quốc tế để vi phạm pháp luật nhất là gian lận xuất xứ hàng hóa, buôn lậu, cạnh tranh không lành mạnh. Xác minh năng lực của nhà đầu tư nước ngoài đã và đang tham gia xin lập dự án đầu tư tại Gia Lai, kịp thời phát hiện các đối tượng lợi dụng đầu tư để triển khai hoạt động xâm phạm an ninh quốc gia. Tăng cường đẩy mạnh công tác đối ngoại và hợp tác quốc tế gắn với thực hiện nhiệm vụ đảm bảo an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội; tuyên truyền, vận động quần chúng nhân dân phối hợp tham gia tạo nền móng vững chắc cho an ninh biên giới góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế xã hội của tỉnh.

Trên đây là báo cáo tổng hợp tình hình hội nhập quốc tế của tỉnh năm 2020./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh (b/c);
- Các thành viên BCD HNKTQT tỉnh;
- Lãnh đạo Sở;
- Trang thông tin điện tử Sở;
- Lưu VT, QLXNK.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Đào Thị Thu Nguyệt

